

"Avrupa'ya şedit bir meftuniyet ve milletine karşı amik bir nefret hissiyle, kendini Avrupa'nın veled-i nâmeşruu gösterdiği gibi, fikr-i ihtilâl ve meyl-i tahrip ve aldatıcı cerbezenin..." Devamıyla izah eder misiniz?

"Avrupa'ya şedit bir meftuniyet ve milletine karşı amik bir nefret hissiyle, kendini Avrupa'nın veled-i nâmeşruu gösterdiği gibi, fikr-i ihtilâl ve meyl-i tahrip ve aldatıcı cerbezenin neticesi olan hicv-i âsiyane, müfteriyane, namus-şikenane ile kendi firavniyetini ve zımnin medih ve gururiyetini ve bilmediği halde İslâma düşmanlığını göstermekle beraber, firavuniyet, enaniyet, gurur hükmüyle, milletine karşı şer'an, aklen, hikmeten mükellef olduğu hiss-i şefkat yerine hiss-i tahkir, meyl-i incizab yerine meyl-i nefret, meyelân-ı muhabbet yerine irade-i istihfaf, temayül-ü ihtiram yerine meyelân-ı teçhil, arzu-yu merhamet yerine arzu-yu taazzum, seciye-i fedakârî yerine temayül-ü infiradı ikame edip, hamiyetsizliğini, asılsızlığını gösterdiğinden, nazar-ı hakikatte öyle bir cânî ve menfur olur ki, meselâ, birisi Paris'te, sefahet âleminde bir âlüfte madamın kametinde istihsan ettiği bir libası, camide muhterem bir hocaya giydirmeye çalışmak gibi bir hareket-i ahmakâne ve cânıyanede bulunur. Zira hamiyet ise, muhabbet, hürmet, merhametin netice-i zaruriyesidir. Onsuz olmaz ve illâ yalandır, sahtekârlıktır. **Nefret, hamiyetin zıddıdır.**"(1)

Bu paragrafta, Batı hayranı Osmanlı aydınlarının tipik ruh hali analiz ediliyor. Jön Türkler olarak bilinen Batıcı Osmanlı aydınları, şiddetli bir şekilde Avrupa müptelasıdır. Aynı zamanda bu tipik aydınlar, kendi milletlerine de derin bir nefret ve düşmanlık besliyorlar. Bunlar bir cihetle Batı medeniyetinin gayri meşru evlatları hükmündedirler. Bunların fikriyatı ihtilale yatkın ve tahripkar bir ruh haletine sahiptir.

Bunlar devletlerine ve dinlerine; ihtilal fikrinden, tahrip meylinden ve aldatıcı cerbezenin kötülüğünden kaynaklı, asice ve iftiralarla dolu ve namus fukarası kötulemelerle *-bilerek bilmeyerek-* maalesef düşmanlıklarını gösterip zarar verdiler.

Ayrıca bunlar kendilerini okutan, besleyen ve büyüten kendi halkına, fikren, şer'an ve ahlaken yapmaları gerekenlerin tam zıddını gösterdiler. **Şöyle ki;**

-
- Şefkat etmeleri gerekirken, tahkir ettiler.
  - Yakınlaşma meyli yerine nefret meylini uyandırdılar.
  - Sevmesi gerekirken, hafif gördüler.
  - Hürmet etmesi gerekirken, cahillikle itham ettiler.
  - Merhamet etmeleri gerekirken, büyüklük tasladılar.
  - Fedakarlık yapıp, topluma sahip çıkmaları gerekirken, halktan soyutlandılar.

Böylece vefasızlıklarını, asılsızlıklarını, hamiyetsizliklerini ve kalitesizliklerini gösterdiler.

Bu tiplerle ilgili Cemil Meriç şu mükemmel tespiti yapar:

"Aydın, ihanete muvaffak olduğu ölçüde benimsenir, Batı tarafından."(2)

Osmanlının son dönemlerinde siyasi hakimiyet bu güruhun eline geçmiş ve Osmanlının yıkılmasında ve dağılmasında önemli bir faktör olmuşlardır. Elbette bu güruhun içinde samimi ve vatan sevgisi ile hareket edenler de vardır; burada genel bir değerlendirme yapıldığı için istisnalar kaideyi bozmaz.

Osmanlının yıkılmasından sonra kurulan yeni rejimin banileri de bu Jön Türklerin kalıntıları olduğu için, Osmanlıya karşı bir kin ve intikam vaziyeti almışlar ve alıyorlar. Yani yeni rejim Osmanlıya karşı kimi zaman inkar, kimi zaman iftira, kimi zaman da sıradan bir nazarla bakıyor.

Hâl böyle olunca yeni ve objektif bir tarihe bakış alternatiflerinin geliştirilmesi gerekiyor. Nitekim kısmî çalışmalar günümüzde teşekkül etmeye başlamıştır. İnşallah ileride gerçekçi ve objektif bir bakış açısı teşekkül eder.

Dipnotlar:

(1) bk. [Sünuhat, İkinci Sebep.](#)

(2) Cemil Meriç, *Umrandan Uygarlığa, İletişim Yayınları, s. 27.*